

3.2. Vibrațiile proprii libere ale unei coarde încărcate

Problema vibrațiilor proprii libere ale unei coarde aparține mulțimii problemelor clasice ale fizicii matematice. Soluția ei poate fi găsită în mai multe manuale de fizică matematică. O analiză strictă matematică a acestei probleme și studierea diferitor aspecte ale problemei vibrațiilor libere ale sistemului cu parametri distribuiți poate fi găsită în lucrarea fundamentală [7].

Pentru aplicările practice este foarte important de determinat influența diferitor parametri ai sistemului oscilator asupra comportării frecvenței oscilațiilor vibrațiilor libere ale acestui sistem.

Problema vibrațiilor libere armonice ale coardei încărcate prezintă cel mai simplu model al unor așa tipuri de modele oscilante. Această problemă poate fi rezolvată în mod analitic, ce permite de formulat legăturile generale ale comportării frecvențelor vibrațiilor libere la varierea parametrilor sistemului. La rezolvarea acestor probleme poate fi aplicată și metoda asimptotică, care permite evaluarea exactității soluțiilor în așa mod.

În continuare este descrisă atât soluția analitică a problemei vibrațiilor armonice, cât și analiza ei asimptotică.

Formularea matematică a problemei. Vom examina o coardă de lungimea l din material cu densitatea ρ . Fie că coarda are secțiunea transversală S constantă pe toată lungimea l și este întinsă cu forța T . Convenim că capetele coardei sunt fixate. Alegem axa x -lor de-a lungul coardei întinse cu originea în capătul din stînga. Admitem că coarda se află într-o stare de repaos. În acest sistem de coordonate capetele coardei au coordonatele $x=0$ și $x=l$. Fie că încărcătura m este fixată în punctul coardei cu coordonata $x=c$, în așa fel că $0 < c < l$. Notăm prin $w(x,t)$ deplasarea transversală a coardei în timpul vibrațiilor libere. Această mărime satisface ecuația hiperbolică în derivate parțiale de ordinul doi:

$$T \frac{\partial^2 w(x,t)}{\partial x^2} = \rho S(x) \frac{\partial^2 w(x,t)}{\partial t^2}. \quad (3.2.1)$$

În punctele fixate ale coardei deplasarea capetelor în procesul de vibrații este zero:

$$w(0,t) = 0, \quad w(l,t) = 0. \quad (3.2.2)$$

Ecuația oscilațiilor libere (3.2.1) rămîne valabilă și în cazul coardei cu densitatea $\rho(x)$ și secțiunea transversală $S(x)$ variabile de-a lungul coardei. În cazul studiat prezența masei m în punctul $x=c$ al coardei poate fi evidențiată introducînd funcția

$$\rho(x)S \equiv \rho S + m\delta(x-c), \quad (3.2.3)$$

unde $\delta(x)$ este funcția delta a lui Dirac. ($\delta(x) = 0$ pentru $x \neq 0$, $\int_{-\infty}^{\infty} \delta(x) dx = 1$).

Așa dar, vibrațiile libere ale coardei în intervalele $0 < x < c$ și $c < x < l$ sunt descrise de ecuația (3.2.1) cu coeficienții T, ρ, S constanți, iar în punctul plasării masei m deplasările transversale ale coardei satisfac așa numitele condiții conjugate.

Prima din aceste condiții reflectă faptul de integritate (continuitate) a coardei și matematic este reprezentată de condiția $w^-(c, t) = w^+(c, t)$, unde indicii $\pm$ notează valorile limită de încovoire: $w^\pm(c, t) = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} w(c \pm \varepsilon, t)$, $\varepsilon > 0$.

Pentru a evidenția a doua condiție de conjugare, vom integra ambele părți ale ecuației (3.2.1) după variabila x în intervalul $(c - \varepsilon, c + \varepsilon)$. Ținând cont de definiția (3.2.3) și proprietățile δ -funcției obținem:

$$T \left(\frac{\partial w(c + \varepsilon, t)}{\partial x} - \frac{\partial w(c - \varepsilon, t)}{\partial x} \right) = \rho S \int_{c - \varepsilon}^{c + \varepsilon} \frac{\partial^2 w(x, t)}{\partial t^2} dx + m \frac{\partial^2 w(c, t)}{\partial t^2}.$$

Trecând la limită în ambele părți ale identității obținute după ε când $\varepsilon \rightarrow 0$, obținem condiția de conjugare solicitată:

$$T \left(\frac{\partial w^+(c, t)}{\partial x} - \frac{\partial w^-(c, t)}{\partial x} \right) = m \frac{\partial^2 w(c, t)}{\partial t^2}, \quad (3.2.4)$$

care are un sens fizic evident. Relația (3.2.4) reprezintă o formă a legii a doua a lui Newton pentru mișcarea încărcăturii m , provocată de acțiunea forțelor de elasticitate și tensiunea coardei. Proiecția acestor forțe pe direcția deplasării coardei se conține în partea stângă a expresiei (3.2.4).

Așa dar, condițiile conjugate ale deplasării $w(x, t)$ în punctul $x = c$ pot fi scrise sub forma:

$$w^-(c, t) = w^+(c, t), \quad T \left(\frac{\partial w^+(c, t)}{\partial x} - \frac{\partial w^-(c, t)}{\partial x} \right) = m \frac{\partial^2 w(c, t)}{\partial t^2}. \quad (3.2.5)$$

Dat fiind că coeficienții ecuației (3.2.1) ρ, S, T sunt mărimi constante în intervalele $0 < x < c$ și $c < x < l$ este comod de căutat soluțiile acestor ecuații separat în fiecare din aceste intervale. Vom nota prin $w^-(x, t)$ soluția ecuației date în intervalul $0 < x < c$, iar în intervalul $c < x < l$ – prin $w^+(x, t)$. Condiția că capetele coardei sunt fixate cu aceste notații capătă forma $w^-(0, t) = 0$, $w^+(l, t) = 0$.

În cazul vibrațiilor armonice libere dependența deplasărilor transversale ale coardei de timp poate fi scrisă sub forma:

$$w(x, t) = w^0(x) e^{i\Omega t}, \quad (3.2.6)$$

unde $w^0(x)$ este amplitudinea deplasării, Ω – frecvența vibrațiilor libere ale coardei (în continuare vom omite indicele „0” al funcției $w^0(x)$).

Înlocuind deplasarea $w(x,t)$ din (3.2.6) în ecuația vibrațiilor libere, condițiile la limită și de conjugare obținem problema la limită în raport cu amplitudinea funcției $w(x)$:

$$Tw_{xx}^-(x) = -\rho S \Omega^2 w^-(x), \quad 0 < x < c; \quad Tw_{xx}^+(x) = -\rho S \Omega^2 w^+(x), \quad c < x < l,$$

$$w^-(0) = 0, \quad w^-(c) = w^+(c), \quad T(w_x^+(c) - w_x^-(c)) = -m \Omega^2 w(c), \quad w^+(l) = 0, \quad (3.2.7)$$

Ecuatiile diferențiale, condițiile la limită și condițiile de conjugare (3.2.7) formează un sistem închis de relații pentru obținerea frecvențelor proprii și formele corespunzătoare ale vibrațiilor libere pentru coarda încărcată. De rînd cu relația (3.2.7) vom mai scrie formularea echivalentă pentru aceeași problemă în formă variațională:

$$\Omega^2 = \min_{w(x)} \frac{0.5T \int_0^l w_x^2 dx}{0.5\rho S \int_0^l w^2 dx + 0.5mw^2(c)}, \quad w(0) = w(l) = 0, \quad (3.2.8)$$

care va fi în continuare utilizată în multiple cazuri.

Prin calcule nemijlocite ne putem convinge, că relațiile (3.2.7) reprezintă condițiile necesare (ecuația Euler) ale extremumului ($\delta \Omega^2 = 0$) pentru funcția Ω^2 (3.2.8). Pentru comoditatea efectuării analizei problemei formulele (3.2.7) și (3.2.8) le scriem în variabile și parametri fără dimensiuni:

$$x = lx', \quad M = \rho Sl, \quad \omega^2 = \frac{\rho Sl^2}{T} \Omega^2, \quad \xi = \frac{c}{l}, \quad \gamma = \frac{m}{M}. \quad (3.2.9)$$

Remarcăm că parametrul M reprezintă masa coardei.

Pentru problema la limită (3.2.7) obținem:

$$w_{xx}^-(x) = -\omega^2 w_{xx}^-(x), \quad 0 < x < \xi; \quad w_{xx}^+(x) = -\omega^2 w_{xx}^+(x), \quad \xi < x < 1,$$

$$w^-(0) = 0, \quad w^-(\xi) = w^+(\xi), \quad w_x^+(\xi) - w_x^-(\xi) = -\gamma \omega^2 w(c), \quad w^+(1) = 0, \quad (3.2.10)$$

și principiul variațional (3.2.8)

$$\omega^2(\gamma) = \min_{w(x)} \frac{0.5 \int_0^1 w_x^2 dx}{0.5 \int_0^1 w^2 dx + 0.5 \gamma w^2(c)}, \quad w(0) = w(1) = 0. \quad (3.2.11)$$

Frecvențele proprii și profilele undelor staționare pentru o coardă încărcată. Ne vom referi la rezolvarea nemijlocită a problemei la limită (3.2.10). Soluția generală a ecuațiilor diferențiale pentru funcțiile $w^-(x)$ în intervalul $0 < x < \xi$ și $w^+(x)$ în intervalul $\xi < x < 1$ poate fi căutată sub forma:

$$w^-(x) = C_1^- \sin \omega x + C_2^- \cos \omega x, \quad w^+(x) = C_1^+ \sin \omega(1-x) + C_2^+ \cos \omega(1-x), \quad (3.2.12)$$

unde $C_1^\pm$ și $C_2^\pm$ sunt constante arbitrare. Condițiile la limite $w^-(0) = 0$ și $w^+(1) = 0$ transformă coeficienții C_2^+ și C_2^- în zero și obținem reprezentările soluțiilor $w^+(x)$ și $w^-(x)$ sub forma satisfăcută de condiția de fixare a capetelor coardei.

$$w^-(x) = C_1^- \sin \omega x, \quad w^+(x) = C_1^+ \sin \omega(1-x). \quad (3.2.13)$$

Cerințele de satisfacere a încovoierilor coardei la fel și condițiile conjugatelor încovoierilor în punctul $x = \xi$,

$$w^-(\xi) = w^+(\xi): \quad C_1^- \sin \omega \xi = C_1^+ \sin \omega(1-\xi),$$

$$w_x^+(\xi) - w_x^-(\xi) = -\gamma \omega^2 w(c): \quad -\omega(C_1^+ \cos \omega(1-\xi) + C_1^- \cos \omega \xi) = -\gamma \omega^2 C_1^- \sin \omega \xi, \quad (3.2.14)$$

conduc la un sistem de două ecuații liniare algebrice în raport cu coeficienții necunoscuți C_1^+ și C_1^- . Condiția de existență a soluțiilor netriviiale ale acestui sistem este egalitatea cu zero a determinantului lui. Această cerință și servește drept condiție pentru determinarea frecvențelor proprii ale vibrațiilor libere. În cazul dat condiția formulată capătă forma:

$$\sin \omega \xi \cos \omega(1-\xi) + \sin \omega(1-\xi) \cos \omega \xi - \gamma \omega \sin \omega(1-\xi) \sin \omega \xi = 0,$$

care este o consecință directă din (3.2.14). Ea mai poate fi transformată:

$$\cos \omega(1-2\xi) = \cos \omega + \frac{2}{\omega \gamma} \sin \omega. \quad (3.2.15)$$

Ecuția (3.2.15) definește dependența frecvențelor vibrațiilor libere ale coardei atât de poziția punctului de fixare a încărcăturii ξ , cât și de raportul $\gamma = m/M$. În particular din (3.2.15) urmează că pentru $\xi = 0$ și $\xi = 1$ frecvențele vibrațiilor libere se obțin din

ecuația $\sin \omega = 0$ și coincid cu cele ale coardei fără încărcătură. Așa dar, încărcătura care se află în punctele fixate ale coardei nu influențează asupra frecvențelor vibrațiilor libere (rezultat evident).

Menționăm că reprezentarea variațională (3.2.11) a problemei vibrațiilor libere permite formularea unei concluzii generale în privința comportării frecvențelor libere în cazul variației parametrului γ fără a rezolva ecuația transcendentă (3.2.15). Într-adevăr, derivând ambele părți ale relației (3.2.11) după parametrul γ , obținem:

$$\frac{d\omega^2(\gamma)}{d\gamma} = -\frac{J_1(w)}{J_2^2(w, \gamma)} w^2(\xi) \leq 0, \quad (3.2.16)$$

unde $J_1(w) = 0.5 \int_0^1 w_x^2 dx > 0$, $J_2(w, \gamma) = 0.5 \int_0^1 w^2 dx + \gamma w^2(\xi) > 0$ și, prin urmare, semnul egalității în (3.2.16) este satisfăcut numai pentru $w(\xi) = 0$.

Din (3.2.16) urmează că indiferent de locul plasării încărcăturii, creșterea acestei încărcături (pentru $w(\xi) \neq 0$) duce la micșorarea frecvențelor vibrațiilor libere ale coardei.

Analiza soluțiilor ecuației neliniare (3.2.15) se simplifică esențial în cazul plasării încărcăturii în mijlocul barei ($\xi = 0.5$). În acest caz concret ecuația (3.2.15) capătă forma:

$$\sin^2 \frac{\omega}{2} = \frac{2}{\omega\gamma} \sin \omega \quad (3.2.17)$$

și, ținând cont de relația $\sin \omega = 2 \sin \frac{\omega}{2} \cos \frac{\omega}{2}$, ea se descompune în două ecuații:

$$\sin \frac{\omega}{2} = 0, \quad (3.2.18)$$

$$\operatorname{tg} \frac{\omega}{2} = \frac{2}{\omega\gamma}. \quad (3.2.19)$$

Ecuația (3.2.18) determină frecvențele proprii $\omega_n = 2\pi n$, ($n = 1, 2, \dots$). Vibrațiile proprii respective se obțin din expresiile (3.2.13)

$$w_n^\pm \left(\frac{\omega_n}{2} \right) = w_n^\pm (\pi n) = 0,$$

ceea ce denotă că încărcătura rămîne nemișcată. Cu această condiție și ecuația a doua din (3.2.14) obținem relația dintre coeficienții constanți $C_1^+ = -C_1^-$. Aceasta înseamnă că vibrațiile libere ale unei coarde încărcate cu frecvențele $\omega_n = 2\pi n$ au loc lafel ca și

vibrațiile libere ale coardei fără încărcătură cu aceeași frecvență și care corespund vibrațiilor $w_n(x) = C_n \sin 2n\pi x$ ($0 \leq x \leq 1$). Menționăm, că profilele undelor acestor vibrații satisfac condiția $w_n(x) \equiv -w_n(1-x)$, adică sunt impare în raport cu mijlocul coardei $x=0.5$. Pentru cazul particular studiat când încărcătura este plasată în mijlocul coardei, problema spectrală la limită este invariantă în raport cu operația de reflecție $I: x \rightarrow 1-x$ și, prin urmare, frecvențele proprii ale vibrațiilor libere și profilele undelor corespunzătoare lor pot fi separate în două clase: în prima clasă vom include vibrațiile proprii pentru care profilele undelor sunt descrise de funcțiile $w(x)$ impare față de mijlocul coardei $w^a(x) \equiv -w^a(1-x)$, iar în a doua – cele pare $w^s(x) \equiv w^s(1-x)$. Vibrațiile libere ale coardei cu profile impare, după cum s-a menționat deja, sunt efectuate cu frecvențele $\omega_n^a = 2\pi n$, obținute din soluția ecuațiilor (3.2.18), și atunci, soluțiile ecuației (3.2.19) determină frecvențele vibrațiilor libere cu profile pare $w^s(x)$.

Analiza asimptotică a dependențelor $\omega(\gamma)$. În continuare vom studia comportarea frecvențelor vibrațiilor libere ale coardei pentru valori asimptotice ale parametrului γ ($0 \leq \gamma \ll 1$, $\gamma \gg 1$). Dat fiind că vibrațiile cu profiluri impare $w^a(x)$ nu depind de parametrul γ , în continuare vom analiza numai soluțiile ecuației (3.2.19). În particular, pentru $\gamma \rightarrow 0$, ce corespunde unei încărcături neglijabil de mică, soluția acestei ecuații la limită determină frecvențele vibrațiilor libere $\omega_n = (2n+1)\pi$, $n=0,1,2,\dots$, care coincid cu frecvențele vibrațiilor libere ale coardei fără încărcătură, iar profilurile acestor vibrații sunt descrise de funcțiile $w^s(x)$, pare față de $x=0.5$.

Pentru a obține dependențele funcționale $\omega_n(\gamma)$ vom aplica metodele elaborate în capitolul unu.

Cazul $0 \leq \gamma \ll 1$. În calitate de aproximație zero a dependenței $\omega_n(\gamma)$ alegem $\omega_n^0 = (2n+1)\pi$, iar ecuația (3.2.19) o scriem în formă echivalentă:

$$\gamma \omega \sin \frac{\omega}{2} - 2 \cos \frac{\omega}{2} = 0. \quad (3.2.20)$$

Aplicînd metoda Newton obținem:

$$\omega_n^1(\gamma) \approx \frac{(2n+1)\pi}{1+\gamma}, \quad 0 \leq \gamma \ll 1, \quad (3.2.21)$$

în deplină conformitate cu afirmația (3.2.16).

La aceeași dependență $\omega(\gamma)$ (3.2.21) conduc și calculele efectuate în baza reprezentării variaționale a frecvențelor vibrațiilor libere (3.2.11). Dacă alegem în calitate de profiluri proprii ale oscilațiilor $w_n^s(x) = C_n \sin(2n+1)\pi x$, care corespund profilurilor vibrațiilor libere ale coardei fără încărcătură, și efectuăm calculul integralelor în (3.2.11) cu aceste funcții, obținem dependența $\omega(\gamma)$ din (3.2.21).

Cazul $\gamma \gg 1$. Pentru valori asimptotice mari ale parametrului $\gamma \gg 1$, partea dreaptă a ecuației (3.2.19) tinde spre zero și valorile la limite a frecvențelor vibrațiilor libere sunt determinate de soluțiile ecuației:

$$\operatorname{tg} \frac{\omega}{2} \approx 0, \quad \gamma \gg 1, \quad (3.2.22)$$

de unde obținem valorile la limite ale frecvențelor pentru $\gamma \rightarrow \infty$

$$\omega_n^0 = \omega_n(\infty) = 2\pi n, \quad n = 0, 1, 2, \dots \quad (3.2.23)$$

și, prin urmare,

$$\omega_n(\gamma) \approx 2\pi n, \quad n = 0, 1, 2, \dots, \quad \gamma \gg 1. \quad (3.2.24)$$

Vom obține în continuare dependențele $\omega_n(\gamma)$ pentru valori mari ale lui γ , dar finite. Vom reeși din valorile la limită ale acestor dependențe (menționate mai sus) și vom remarca că valorile la limită ale frecvenței fundamentale $\omega_0(\infty)$ este egală cu zero în conformitate cu (3.2.24) și, în așa mod, $\omega_0(\gamma) \ll 1$ pentru $\gamma \gg 1$. Ținând cont de relația asimptotică $\operatorname{tg} x \approx x$ pentru $|x| \ll 1$ din ecuația (3.2.19) nemijlocit obținem dependența frecvenței fundamentale de parametrul γ :

$$\omega_0(\gamma) \approx \frac{2}{\sqrt{\gamma}}, \quad \gamma \gg 1. \quad (3.2.25)$$

Dependențele asimptotice $\omega_n(\gamma)$ pentru frecvențele superioare ($n = 1, 2, 3, \dots$) pot fi obținute aplicând metoda Newton și folosind în calitate de aproximație inițială valorile la limită ale frecvențelor (3.2.23). Din prima iterare în metoda Newton obținem:

$$\omega_n^1(\gamma) = \omega_n^0 - \frac{f(\omega_n^0, \gamma)}{f'(\omega_n^0, \gamma)}.$$

Pentru valoarea $\omega_n^0 = 2\pi n$ avem funcția $f(\omega_n^0, \gamma) = \operatorname{tg} \frac{\omega_n^0}{2} - \frac{2}{\omega_n^0 \gamma} = -\frac{1}{n\pi\gamma}$, derivata ei

$$f'(\omega_n^0, \gamma) = \frac{1}{2} + \frac{1}{2n^2\pi^2\gamma} \quad \text{și}$$

$$\omega_n^1(\gamma) \approx 2\pi n + \frac{2}{\pi n \gamma}, \quad n = 1, 2, 3, \dots, \quad \gamma \gg 1. \quad (3.2.26)$$

În rezultatul analizei calitative și asimptotice efectuate în problema vibrațiilor armonice libere ale coardei încărcate facem concluzia că cu creșterea încărcăturii toate frecvențele vibrațiilor proprii descresc monoton. În cazul amplasării încărcăturii în mijlocul coardei profilurile vibrațiilor libere se clasifică după caracterul parității, astfel că pentru oscilațiile după profilurile impare încărcătura rămîne în procesul vibrațiilor nemișcată și, prin urmare, frecvențele acestor vibrații nu depind de mărimea încărcăturii. Frecvențele proprii ale vibrațiilor după profilurile pare descresc monoton de la valorile $\omega_n(0) = (2n+1)\pi$ ($n = 0, 1, 2, \dots$), pentru $\gamma = 0$, pînă la valorile $\omega_n(\infty) = 2n\pi$ ($n = 0, 1, 2, \dots$) și, prin urmare, varierea tuturor frecvențelor la varierea parametrului γ de la valoarea $\gamma = 0$ pînă la $\gamma = \infty$ au loc în intervalul

$$\Delta\omega_n = \omega_n(0) - \omega_n(\infty) = \pi, \quad n = 0, 1, 2, \dots \quad (3.2.27)$$

Caracterul comportării dependențelor $\omega_n(\gamma)$ în vecinătățile valorilor la limite $\gamma = 0$ și $\gamma = \infty$ este descris de formulele asimptotice (3.2.21), (3.2.25) și (3.2.26).

În încheiere vom demonstra că comportarea asimptotică (3.2.25) a frecvenței fundamentale a vibrațiilor pentru $\gamma \gg 1$ poate fi obținută și din raționamente simple fizice. Pentru prima dată acest procedeu a fost pe larg aplicat de Relay la rezolvarea mai multor probleme despre vibrațiile libere ale mediilor continui.

Mai întîi, utilizînd definițiile mărimilor fără dimensiuni (3.2.9) vom scrie dependența (3.2.25) în mărimi cu dimensiuni:

$$\Omega_0 = 2\sqrt{\frac{T}{ml}}. \quad (3.2.28).$$

Menționăm că în expresia lui Ω_0 lipsesc caracteristicile de masă ale barei și, ca urmare, frecvența vibrațiilor libere ale coardei este determinată numai de tensiunea coardei și masa încărcăturii.

Vom analiza în continuare problema vibrațiilor libere mici ale sistemului mecanic cu un singur grad de libertate și care reprezintă o masă punctiformă m , aplicată la mijlocul coardei de lungime l întinse cu forța T (Fig. 3.2.1).

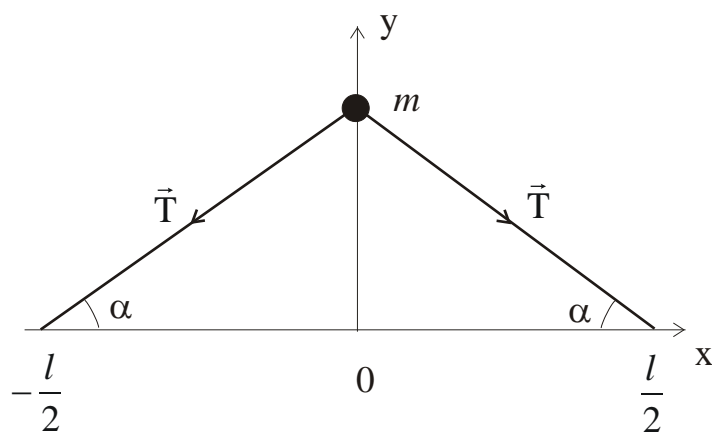

Fig. 3.2.1.

Vibrația masei m are loc în lungul axei y . Vom calcula frecvența Ω_0 a vibrațiilor.

La deplasarea masei m din poziția de echilibru la distanța y de la axa orizontală apare forța dirijată în direcție opusă deplasării (vezi Fig. 3.2.1) și ca valoare egală cu suma proiecțiilor forței de tensiune T pe axa y ,

$$F = -2T \sin \alpha, \quad (3.2.29)$$

unde α este unghiul de înclinare al coardei față de axa x la deplasarea masei m la distanța y . La deplasări mici $\sin \alpha = \operatorname{tg} \alpha$ și, ca urmare, $\sin \alpha \approx \frac{2y}{l}$, iar expresia (3.2.29) pentru forța rezultantă capătă forma:

$$F = -\frac{4T}{l} y. \quad (3.2.30)$$

Deci, mișcarea masei m are loc în rezultatul acțiunii forței, potrivit legii lui Huk $F = -ky$, $k = \frac{4T}{l}$, iar în conformitate cu legea a doua a lui Newton obținem:

$$m \frac{d^2 y}{dt^2} = -\frac{4T}{l} y. \quad (3.2.31)$$

Ecuția (3.2.31) descrie oscilațiile libere armonice ale masei m cu frecvența $\Omega = \sqrt{\frac{4T}{ml}}$, care coincide cu expresia (3.2.28).